

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Primum Privilegium, quando versantur in missionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

An id possit in quocunque loco domus sua, vel in domo profana aliorum coram se.

8. Potest Episcopus, in quolibet loco decenti, licet profano, ob suam etiam commoditatem, tum in sua Diocesi, tum extra (etiam Romae, ex Navar. *conf. 1. de privileg. quia de decisione in contrarium allata ab Ugo- lino apud Gavant. in praxi Episc. P. Episcopus, n. 9. appropinquat Diana loc. cit. non constat authenticè) sive in domo, seu palatio suo, sive alieno, sive Domi, sive Ruri cum altari portatili celebrare; immo, & potest cum eadem amplitudine concedere alteri Sacerdoti licentiam ibidem celebrandi coram se, non verò ipso non praesente; ita Delug. *disput. 20. de Euch. sec. 2 n. 29. Portella in Resp. p. 3. casu 20. n. 7. Diana p. 4. r. 4. ref. 15. alique apud Rario ducitur ex c. ultimo de Privilegiis in 6. ubi sic legitur. Quoniam Episcopi, eorumque Superiores se habent in suis Ecclesiis, & Diocesis absente frequentes; nec semper possunt commodè ad Ecclesias accedere pro Missa celebranda, vel audiendi in ipsis, sine qua non transire non debet, absque causa rationabili, ullum diem praesentis Constitutione indulgemus eisdem, ut Altare possint habere viaticum, & in eo celebrare, ac facere eorumque, ubique. Hæc Pontifex, quæ non esse revocata à Tridentino per Portellam mos citandum, inde, ut cætera rationem constat, quia Trident. loquitur de domibus privatis; at locus, ubi Episcopus etiam obiter residet, non est privatus, sed publicus.**

9. Vides autem, quod esto causa concessionis fuerit sola absentia Episcopi à sua Ecclesia, concessio tamen est absoluta, & universalis sine limitatione itineris, vel distantie.

10. Sed dictum est (coram se) quia hoc privilegium est personale, ut nimirum ipse Episcopus celebret, vel celebrationi interstintam propterea ex Portella in *Resp. p. 3. casu 4. n. 4. non poterunt alij Sacerdotes, Episcopo non praesente, tali privilegio gaudere. Adverte tamen, non esse confundendas quaestiones, hic enim agitur de quocunque loco, etiam profano, etiam camera vel aula quidem Episcopi: nam mox agitur de loco deputato ad Sacrificium, v. g. Oratorio, ubi certe poterunt omnes Sacerdotes celebrare, ut mox à n. 12. videbimus.*

11. Petes: quando Episcopus, vel alius coram ipso celebret, Fideles, etiam si non sint de familia ejusdem, frustanturne præcepto, si tali Sacro intersint die festivo. Rursus, Episcopo praesente, unus solum, an alij & alij, eodem die, possint ibidem celebrare?

Respondet ad primum, satisfacere. Cujus ratio dicitur §. 3. num. 6. Ad secundum, licet videatur alicui posse solum unum, quia solum conceditur Missa, quam audit Episcopus, ne transat dies in qua ipse non audiat, ad quod inconveniens vitandum, una latis Missa est: puta tamen posse plures, quia privilegia, quæ non sunt in alius præjudicium, sunt amplianda; & quia id favet devotioni Episcopi, plures Missas audire volentis, quam à Canone foveri credendum est.

An possit Episcopus deputare Oratorium in domo sua, ut ibi indifferenter, per modum habitus celebretur.

12. Episcopus potest, domi suæ, sive urbanae, sive rusticanae, sive intra Diocesium, sive extra etiam sine licentia Episcopi in cujus Diocesi moratur (id enim non pertinet ad jurisdictionem contentiosam, sed est quid voluntarium, quod ex Suar. l. 2. de mat. d. 19. à n. 7. i. g. libere valeat exercere extra Diocesium) potest inquam Episcopus, etiam solum Titularis, deputare Oratorium privatum, ubi celebretur Missa indifferenter ab omnibus. Ita Delugo de *Euch. d. 20. sec. 2. num. 50. Portell. in Resp. p. 3. casu 10. n. 3. Hæc doctrina, si alio argumento non firmaretur, sane illud sufficiens esset, nempe id passim sine ullo scrupulo ab Episcopis in usum deduci. Ratio autem fundamentalis est, quia ex una parte hanc facultatem amplissime obtinet Episcopus in jure c. Missarum, de*

consec. dist. 1. ibi. Missarum solemnitas ubi ipse (Episcopus) permiserit, celebranda esse censetur. Idem dicitur c. concedimus eodem: alia loca vide apud Azor. p. 1. q. 10. c. 26. q. 3. & ex alia nec Tridentinum, nec aliud Pontificis, decretum id illis prohibet: Tridentinum enim, & si quid aliud decretum prohibens est, loquitur de Oratoriis in domibus privatorum; Domus autem Episcopi privata Domus non est. Ita Portella num. 3. & 4. citans Suarium, Navar. & alios.

13. Atque ex tam lata facultate Collige primo, posse plures, & plures Missas in tali Oratorio, eadem die celebrari, sive ab Episcopis familiaribus, sive ab exteris.

Secundo, id fieri posse, absente Episcopo, imo etiam ipso in remotis agente, quia privilegium hoc personale est, simul & locale, id est, concessum tali domui respectu Episcopi, cujus est. Contra autem, si destinaret talis domus esse Episcopi, amitteretur tale privilegium, quia tunc nullus est respectus ad Episcopum. Puto item si locetur aliis, vel etiam si concedatur aliis ejus usus, amitti, seu non vigere privilegium, siquidem jam desinit respectus prædictus, qui non fundatur in domino sed in usu, quem vel ipse, vel saltem sui obtinent talis domus.

Tertio, Fideles, si ibidem intersint Sacro satisfacere præcepto, ut Sacra Congregatio apud Dianam *part. 6. tract. 8. ref. 40. sine declaravit, & nos universaliter dicemus infra §. 3. n. 6.*

§. III. De Religiosorum Privilegiis circa locum Sacrificij.

1. **V**T explicentur privilegia in re hac Mendicantium, & eorum, qui cum ipsis in privilegiis communicant quales hodie ferè sunt omnes Religiosi, ex Portella in *dub. Re. V. communicatio, n. 2. Tambur. T. 2. de jure Abbatum d. 17. quaestio 1. tria privilegia sunt distinguenda, quæ jam sigillatim proponam.*

Omitto autem disputare an iidem possint pro suo usu benedicere (non quidem consecrare) suas Ecclesias, & consequenter ibi divina celebrare: quia hoc posse, certum est, & sine controversia, ut habetur in compendio privilegiorum Soc. Jesu *V. Oratoria, in fine limitationis* pro qua tamen Societate adest limitatio sui. Generalis, ne id fiat publice, nec nisi Ordinarii absint, vel id gravate faciant.

2. Ex quo ultimo obiter nota cum Henriquez l. 9. c. 27. n. 1. posse Episcopos benedicere Ecclesias Religiosorum; & eorundem Oratoria privata in domibus, vel villis deputare ad Sacrificium non obstante exemptione dictorum Religiosorum: Ratio est, quia id cum sit in commodum ipsorum, exemptioni non contradicit, & ex alia parte Oratoria etiam privata Religiosorum non dicuntur esse in domibus privatis, contra quas agit Tridentinum. *sess. 22. decreto de observat. &c. sed in domibus communitatis, ex Lezana V. Altare n. 13. Sed ad rem positam revertamur.*

Primum Privilegium Mendicantium, quo possunt celebrare per modum actus, in quolibet loco decenti quando versantur in Missionibus.

3. Concessum est Privilegium Societati Jesu à Gregorio XIII. post Concilium Tridentinum cum ejus sufficienti derogatione, & consequenter communicantibus in privilegiis, ut possint Patres in Missionibus, quæ à Superiore sunt, Sacrificium Missæ super Altari viatico, ubique gentium, cum debita reverentia, & honore celebrare, etiam in Castris Militum, modo loca, & si communia, & profana tuta, & honesta sint, & Propositus Generalis, aut per eum Provincialis, eo utendum fore judicaverunt, & posse ibidem Sacram Eucharistiam Fidelibus ministrare. In comp. Privileg. Soc. Jesu *V. Altare. Peyr. tom. 1. in constit. Pyrre. num. 28.*

4. Ubi nota primò, id posse etiam in Cameris secularium, id enim notat illud (ubique gentium.)

5. Nota secundò, & contra; non posse hoc privilegio gaudere

gandete Presbiteros non Religiosos, qui forte socij sunt in missionibus talium Religiosorum: quia Privilegium est personale, id est, concessum solis Religiosis.

6. Petes: quilibetne fidelis poterit interesse ejusmodi Sacro & satisfacere præcepto de eo audiendo in debuis f. stivis? Respondeo, quemlibet posse. Ita Azor. Suarez, Tol. Barb. apud Dianam p. 6. tract. 3. ref. ultim. §. Quod autem possimus. Ratio est, quia præceptum hoc non arctat Fideles, ut in tali, vel tali loco audiant, sed ut audiant Missam. Quod si textus c. de Parochiis contrarium dicat, jam is est usi, & consuetudine derogatus. Confirmatur, quia quando Pontifices volunt, ne in aliquo loco fideles, audiendo Missam, possint præcepto satisfacere, id diferte declarant, ut passim, nunc observatur in Brevibus. per quæ Oratoria privata conceduntur de quibus infra §. 4.

Secundum Privilegium concessum Mendicantibus celebrandi in quocunque loco, etiam extra Missionem.

7. In Corpore juris c. in his de privilegijs, amplum privilegium conceditur Fratibus Prædicatoribus, & consequenter communicantibus in privilegijs. Mirari compellimur (ait Honorius Pontifex) quod cum Fratibus Prædicatoribus, & Minoribus duxerimus indulgendum, ut ubique fuerint, sine Parochialis juris præjudicio, cum Altari valeant viatico celebrare, quidam nimis stricte interpretando indulgentiam nostram, nituntur asserere, quod per eam prædicti Fratres, præter Prælatorum assensum, facere hoc non possint: propterea quod eos celebrare, juxta indulgentiam Apostolicam, non permittunt. Cum autem nihil eis conferret memorata indulgentia, sine qua id Prælati ammentibus, liceret eisdem; Fraternitati tuæ mandamus quatenus interpretatione hujusmodi reprobata, dum tamen ab alijs, quæ jure Parochialis proveniunt prorsus abstineant, datam eis licentiam celebrandi, auctoritate nostra non differas publicare, ita quod dicti Fratres aliquando ex indulgentia nostra videant, in hoc gratiam consecuti.

8. Hæc Honorius, quæ deinde confirmavit Innocentius Quartus, Sixtus Quartus, alique Pontifices, apud Rodr. in comp. ref. 9. n. 4 & 8. & apud Pasqual. decis. 174. & 176. & Paulus III. in Bulla, Licet debitum, sic ample concessit. Licet Præpositis & de eorum etiam facultate universis Fratibus, & Socijs Societatis in locis, in quibus degunt, & eos, pro tempore mutari contingere, habere Oratoria, & in eis ac quocunque alio honesto, & congruenti loco in Altari portatili, cum debita reverentia & honore celebrare.

9. Vbi nota, his privilegijs non gaudere Sacerdotem exterum, forte socium Religiosi, ex dictis n. 5. & contra, ibi satisfieri præcepto audiendi Sacram à quocunque Fidei, per ea quæ diximus n. 6.

10. Circa quæ adhuc dubitabis, primo, an Honorij dictum privilegium sit revocatum per Concilium Tridentinum, sess. 22. decreto de observand. in cel. Miss. & idem quæri potest de dicto privilegio Pauli III. allato n. 8. Respondeo, esse revocatum docent plures, Navar. Azor. Suar. Fag. Barb. Coninch. alique citati à Pasqual. dec. 54. sed immerito, nam propterea, Uterque Rodr. Portella March. Delugo, alique apud Dianam p. 9. tract. 3. ref. 39. & Pasqual. decis. 54. probabiliter negant. Ratio facilior horum debet esse, quia Tridentinum solum decernit, ne Episcopi patiantur, privatis in domibus, à secularibus, vel Religiosis Missam celebrari. Donec igitur Episcopi prohibent, seu contradicunt, non est revocatum privilegium celebrandi, etiam in Cameris secularium, etiam in cameris proprijs Religiosorum, hoc enim significat illud (ubique fuerint) quidquid dicat Rodriq. in compend. ref. 9. n. 9. alique apud ipsum, modo sit locus decens, & aptus, ut semper supponitur.

11. Quod dicimus de privilegio Honorij, idem propter paritatem rationis dici posset de privilegio Pauli III. allato dict. n. 8.

Dices: Gregorius XIII. concedens Patribus Soc.

simile privilegium, sed restrictum ad solos Missiones, ut retulimus n. 3. asserit hoc privilegium Pauli III. allatum dicto n. 8. revocatum fuisse à Tridentino, pondendo primo, Gregorium id supposuisse in plurimum modo dicta. Respondeo secundo, id magis æstimari privilegium Honorij in corpore insertum, quam hoc Pauli III.

12. Dubitabis secundo, quis importet illud (sine prejudicio Ecclesiæ Parochialis.) Respondetur, certate, ut id fiat à Religiosis non exigendis primicias, secundo primitias, uno verbo celebrantibus debentur Parocho de jure, ex eo quod Sacramentum ministrat. Ita declaravit Sixtus V. apud Rodr. in comp. n. 6. Tambur. de jur. Abb. t. 1. d. 28. questio 6. n. 1.

13. Dubitabis tertio. An eodem Honorij privilegio fruatur Pater Societ. Jesu. Respondetur, frui, non est dubium, quia ipsi Mendicantes (posse) nam de facto non fruuntur. Ratio est, quia supra c. 1. §. 2. num. 8. dictum est, ex una parte communitatem cum alijs habet, à suo Generali communicantibus debent, ut ad illum ea referre possint: idem P. Generalis declaravit nemini ex Patribus, fere uti privilegio aliquo, quod non sit in corpore privilegiorum Societatis exscriptum: Cum igitur Honorij, & Pauli III. inibi, nequaquam exscriptum veniat, communicatum ipsis nequaquam est. Pater tamen Pater à R. P. Generali illud sibi communicari impetrat, & tunc, illo rite uti, non vetabitur.

Legit. Delugo, lib. 1. ref. m. dub. 3. qui negat Privilegium Societatis posse dare facultatem celebrandi nostra Aula V. G. ubi fieret Præceptum Domini, nobis cri ejusdem Natalis, nisi Aula pro semper deputata Sacra; hanc enim deputationem requirit Privilegium Provinciali concessum.

Tertium Privilegium concessum Mendicantibus de Oratoria privata in suis domibus, ubi per modum habitus indifferenter ab omnibus celebratur.

14. Extat de hac re privilegium Patribus Societ. & consequenter cæteris communicantibus concessum Greg. XIII. post Trident. cum clausulis illud diffinitè derogantibus, in quo datur facultas, ut in Oratorijs, & Capellis, quæ Provinciales Societatis, ipsos, domibus, Collegijs, & al. locis, ubi aliquæ civitatis resident, approbaverint, Missas, & alia officia celebrari possint, nullis alterius ad illa sita licentia. In compend. Privileg. Societ. V. Oratoria.

Ex illo (per se ipsos) enascitur difficultas. Quid ergo non per alium? Respondeo de hac difficultate, ferte agit Delugo citat. dub. 14. concluditque hoc privilegium committere Reçtori V. G. ut ipse Reçtor approbet deputetque, posse tamen Reçtori committere ut ipse judicet de decencia loci, quo judicio à Provinciali accepto, etiam eo remote agente, poterit idem Provincialis absens per litteras approbare.

15. Differt autem hoc privilegium à præcedentibus. Illa enim dant facultatem celebrandi in quocunque loco decenti, sed per modum actus, à solis Religiosis, hoc vero in oratorijs ad ipsum Sacrificium deputatis, per modum habitus, ac veluti permanentes, & quibus indifferenter ab omnibus ibidem posse Fideles assistere præcepto de audiendo Sacro, non est dubium, ut supra n. 6. in simili diximus.

16. Illud nota, Patribus Soc. adesse hanc restrictionem. Non mutantur Provinciales (sunt limitationis verbi ibid.) hac facultate, nisi in locis remotis ab oppidis, in quibus Ordinarij existunt, ut ibi probabiliter timeatur quod cum opus fuerit difficles se exhibebunt ad hujusmodi Oratoria deputanda.

17. Vides restrictionem? qua, quia non tenentur alij Religiosi communicantes (cum supponamus à Provincialibus non fuisse restrictos) libere Privilegium sui